

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ № 3 ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

НАПРЯМ «СТЕЖКИ ОПАЛЕНІ ВІЙНОЮ»

ДОРОГА ДОВЖИНОЮ В ЖИТТЯ

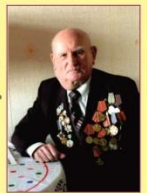
ДОРОГА ДОВЖИНОЮ У ЖИТТЯ

ЮНІСТЬ, ОБПАЛЕНА ВІЙНОЮ

**Ветеран Другої світової війни
ЯЩЕНКО
Василь Олексійович**

Василь записався в армію

Чотири брата та невістка с/м/т Ященик О.

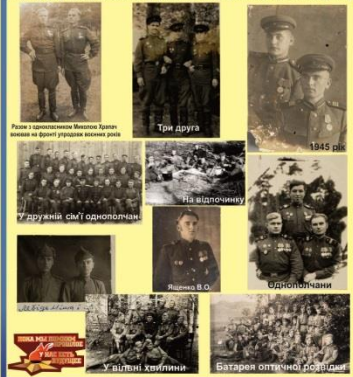

Родина ЯЩЕНКІВ

Ященко В.О. народився 19 лютого 1925 року у селі Пріли Грушського району Полтавської області (нині село Комсомольське Зіньківського району Полтавської області) у селянській сім'ї.
Восьмирічним хлопчиком Василько пережив голодомор 1933 року.
В 1939 році у своєму селі закінчив 7 класів, а у 1941 році закінчив 8 класів Комішанської середньої школи.
Усім було чотири брата: Федір, Григорій, Іван та Василь. Всі брати пішли на фронт з перших днів війни, першою ризикували життям, але всі повернулися до дому після війни. Самому ж Василько довелося пережити нацистську окупацію.
У 1942 році почалося масове вилучення молоді на примусову роботу до Німеччини. Близько року Василь разом з іншими юнаками перебував у віддаленому хуторі Вільховому, куди німці не заходили, боїлися партизанів. 22 серпня 1942 року була виконана ця місія: всіми фашистськими окупантами і Василь мобілізували до лав армії.

ФРОНТОВІ БУДНІ

Перед тим, як потрапити на фронт Василь пройшов військову підготовку у таборі Сивеса під Полтавою. Потім був направлений на навчання до школи артилерійських розвідників в Кузнєцьку Полтавської області, згодом в м.Вороб'ївську столицю - Сирисяк.
В квітні 1944 року навчання закінчили і Василь Олексійович став військом 684-го окремого розвідувального артилерійського полку був сформований в місті Коломна.
У складі 4-го Українського фронту В.О.Ященко брав участь у лінійній Львівсько-Бродницькій обороні, обороні на Самборсько-Сучавському плацдармі.
За участь у визволенні міста Ратисбор на Обері (Німеччина) отримав медаль за відвагу. Останній марш артилерійського полку час війни був до Праги.
Закінчив війну Василь Олексійович у Чехословаччині у складі 4-го Українського фронту.

Разом з однополковником Василем Куценком на фронті розвідки в нічний час

Три друга

1945 рік

У гарячці с/м/т однопольчан

На відпочинку

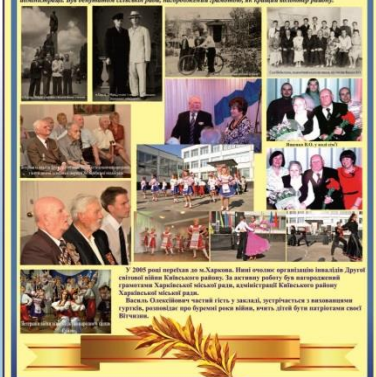
Відпочинки

У війні хатини

Батарея оптичної розвідки

НЕ ТРЕБА СЛІВ! ХАЙ БУДЕ ТІЛЬКИ ДІЛО!

Після війни Василь Олексійович не мав ні 5 років війни Збройних Сил, Сервісу у Німеччині (в. Гемпсбурі, Гессен-Нассау), згодом мавши можливість закінчити і свою середню школу в місті Ратисборі. В серпні 1949 року був направлений до Львова на роботу в ДІС. У 1950-му році демобілізувався і працював на різноманітних посадах, зокрема на заводі. Завдяки наполегливості, старанню та старанню вчителів, Василько закінчив Львівський державний університет. Працював викладачем у Львівському спеціалізованому інституті фізики, викладачем історії та державного права у селі Шидлівці Опорського району Сучавської області. В 1985 році вийшов на пенсію, хоча на той час йому було ще чотири роки. Після 2 років роботи, закінчивши Інститутський факультет Львівського університету, працює у Харкові в приватному бізнесі. З пенсії він не хотів відійти і в квітневий день 1 і 1987 та 2005 рік працює директором приватної фірми «Сучавський район». За багаторічну службу працює, постійно покладаючи вагу у розвитку економічного району, натрапивши на велику кількість молодих фахівців. Інтенсивно працює Василько в області в с. Опорському районі приватної фірми «Харків», Опорський районі приватної фірми «Харків». Було встановлено (Сучавський район, закриваючи підприємство, як приватний бізнес).

Василь Олексійович з родиною

Василь Олексійович з родиною

Василь Олексійович з родиною

Василь Олексійович з родиною

Василь Олексійович з родиною

Василь Олексійович з родиною

У 2005 році працює на м.Харкові. Нині працює приватним бізнесом. Директор приватної фірми «Сучавський район». За багаторічну службу працює, постійно покладаючи вагу у розвитку економічного району, натрапивши на велику кількість молодих фахівців. Інтенсивно працює Василько в області в с. Опорському районі приватної фірми «Харків», Опорський районі приватної фірми «Харків». Було встановлено (Сучавський район, закриваючи підприємство, як приватний бізнес).

ЮНІСТЬ, ОПАЛЕНА ВІЙНОЮ

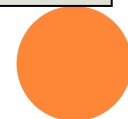

Родина ЯЩЕНКІВ

Василь закінчив 8 класів

Перед нами документи, фотографії, спогади ветерана Другої світової війни Ященка Василя Олексійовича.

ЮНІСТЬ, ОПАЛЕНА ВІЙНОЮ

- Народився він 19 лютого 1925 року у селі Пірки Грунського району Полтавської області (нині село Комсомольське Зіньківського району Полтавської області) у селянській сім'ї. Восьмирічним хлопчиком Василько пережив голодомор 1933 року. Родина Яценків вижила дивом. В 1939 році у своєму селі закінчив 7 класів, а у 1941 році, у сусідньому селі, закінчив 9 класів Комишанської середньої школи. У сім'ї було чотири брата: Федір, Григорій, Іван та Василь. Всі брати пішли на фронт з перших днів війни, нерідко ризикували життям, але всі повернулися до дому після війни.

ЮНІСТЬ, ОПАЛЕНА ВІЙНОЮ

- Самому ж Василю Олексійовичу довелося пережити нацистську окупацію. У 1942 році почалося масове вигнання молоді на примусові роботи до Німеччини. Близько року Василь разом з іншими юнаками переховувався у віддаленому хуторі Вільховому, куди німці не заходили, боялися партизан. 23 серпня 1943 року була визволена ця місцевість від окупантів. Восьмого вересня Василя мобілізували до лав армії.

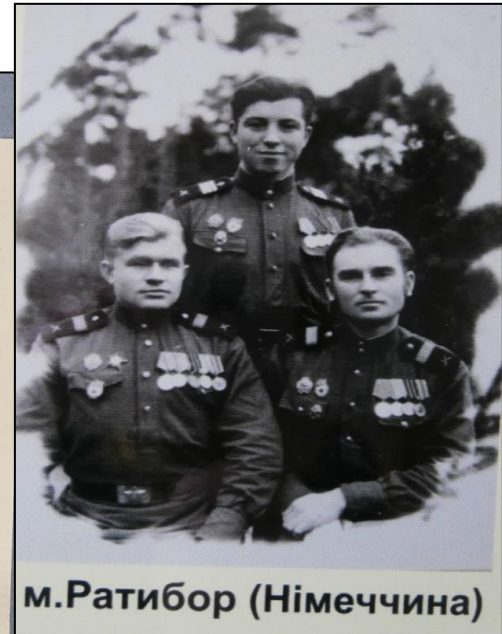

Фронтові будні:

Початок військових буднів.

До міста Сум добиралися пішки дві доби. Потім товарним поїздом приїхали у воєнний табір Сілікса під Пемзою, де і пройшов Василь військову підготовку перед тим, як потрапити на фронт.

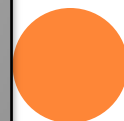

м.Ратибор (Німеччина)

В листопаді 1943 року із всіх солдат були відібрані ті, хто мав освіту 7 та більше класів, в число яких попав і Яценко В.О. Вони були направлені на навчання до школи артилерійських розвідників до м. Кузнецька Пензінської області, звідти в мордовську столицю - **Саранськ**.

ФРОНТОВІ БУДНІ

- Із спогадів Василя Яценка, це був дуже тяжкий період у всіх відношеннях, але йому допомагав крилатий вираз О.Суворова «Трудно в учении – легко в бою». В квітні 1944 року навчання скінчилося і Василь Олексійович став бійцем 664-го окремого, розвідувального артдивізіону, який був сформований у місті Коломна.

ФРОНТОВІ БУДНІ

У складі 1-го Українського фронту Яценко В.О. брав участь у ліквідації Львівсько-Бродинського угруповання ворога, воював на Сандомирському плацдармі. Із його спогадів, які Василь Яценко записав і люб'язно надав для нащадків у центр дитячої та юнацької творчості № 3, наступ на річці Вісла, де і розташовувався Сандомирський плацдарм, почався 12 січня 1945 року. Перший залп дали «Катюші», а потім гармати, починаючи від 45 мм стволу до 203 мм гармат на гусеничному ході. Стояв сильний рев літаків, танків. Після цієї артпідготовки за танками пішла піхота. Ворог не витримав такого тиску і став відступати.

ФРОНТОВІ БУДНІ

- Наступним етапом фронтового життя були бої на плацдармі ріки Одер. Переправа через річку була одна, завжди під димовою завісою. Восьмого березня 1945 року ворог раптово почав наступ. Для того, щоб відбити атаку і заставити ворога відступити, командування наказало всім солдатам та офіцерам артилеристам зробити окопи та приготуватися до бою. Це був дуже сильний бій, в якому 36 гармат були поставлені на пряму наводку, щоб знищити танки та живу силу противника. В цьому бою Василь Ященко був поранений осколками міни, пройшов лікування в санітарній роті. За участь у визволенні міста Ратибор на Одері (Німеччина) одержав медаль за відвагу.

ФРОНТОВІ БУДНІ

- Останній марш артдивізіону під час війни був до Праги. Чехи душевно та радісно зустрічали визволителів. Половина міста Оломоуц була визволена, а в другій частині міста ще розташовувався ворог.

*Друзі Василь та
Микола в місті
Оломоуц.*

ФРОНТОВІ БУДНІ

- Сьомого травня 1945 року взвод Василя Ященка після бойового завдання повертався за місто до своєї машини та попав під артилерійський обстріл. Із спогадів Василя Ященка, він разом із солдатами під час розривів снарядів заліг у канаву, а лейтенант Реченков та сержант Куппервасер рухалися попереду метрів за 50-70. Коли закінчився артилерійський обстріл, виянилось, що лейтенант Реченков поранений у ліву ногу, а сержант Куппервасер отримав смертельне поранення в голову. Зробили перев'язку лейтенанту, а сержанта на палатці принесли за місто до машини.

ФРОНТОВІ БУДНІ

- В одному селі, у саду чеха поховали сержанта. Мешканці села зробили дерев'яний пам'ятник, зверху прикріпили червону зірку та його фото посередині пам'ятника. Чех пообіцяв доглядати за могилою. Пізніше лейтенанта Реченкова перепоховали в м. Оломоуца у братській могилі.

28/IV-1945р
Реченков, с. Оломоуца. Похований сержант Курьяков (село Фоланів)
Слева направо стоять вверху:
Кроков, Машинцев, Курьяков, Овразцов, Кулик,
Будкин, Демин, Яценко, Буганов, Шатов, Горбачев,
Василькин, Реченков, Назаров, Трапезнико,
Есенін, Павлов, Демурин.
В Нижній ряді справа направо:
Бойков, Машинцев, Курьяков, Барков, Баднов,
Курьяков, Яценко, лейтенант Стесин,
м. лейтенант Реченков (село со своей женой). (Медсестра Эдельман и Рутена Эдельман)

Зворотній бік фотографії, підписаний самим Яценко В.О. у воєнні часи.

ФРОНТОВІ БУДНІ

- Закінчив війну Василь Олексійович у Чехословаччині у складі 4-го Українського фронту. З його спогадів, це виглядало так: 8 травня дивізіон, в якому служив Яценко Василь, визвали в одне село (назву не пам'ятає), там вже були вишикувані артилеристи. Командир бригади полковник Куліков об'явив, що завтра закінчується війна. Усі солдати та офіцери почали кричати «Ура», обніматись, цілуватись, плакати від такої радісної звістки. І так закінчилась війна.

Подяка Яценку В. О. під час війни.

Т О В А Р И Щ У

Яценко Василю Алексеевичу

Приказами Верховного Главнокомандующего Маршала Советского Союза товарища С Т А Л И Н А за отличные боевые действия против немецко-фашистских захватчиков нашему соединению, в том числе и Вам объявлены

Б Л А Г О Д А Р Е Н О С Т И

1. № 16. 18.8.44г. За прорыв обороны противника под городом Львов.
2. № 230. 19.2.45г. За овладение городом Ираков.
3. № 233. 25.1.45г. За овладение городом Кганув.
4. № 261. 25.1.45г. За овладение домбровским угольным бассейном.
5. № 321. 31.3.45г. За овладение городами Ратибор, Биснау.
6. № 341. 25.4.45г. За овладение городом Тронпау.
7. № 355. 30.4.45г. За овладение городом Моравска-Острава.
8. № 358. 8.5.45г. За овладение городом Оломоуц.

КОМАНДИР 664 ОРБД

гв. капитан

Курьеров

ПІСЛЯВОЄННІ ЧАСИ

- Закінчилась війна... Пам'ять про неї не підвладна часу. Життя продовжується. Після війни Василь Олексійович ще майже 5 років віддав Збройним Силам. Служив у Німеччині (м. Геттісберг) закінчив школу молодших командирів і став помічником командира взводу розвідки. В серпні 1948 року був направлений до Естонії на острів Даго.

*На заняттях курсанти Усенін,
Малишев, Корнілов,, сержант
Бабков та Яценко В.А., місто
Геттісберг.*

ДИТЯЧИЙ БУДИНОК , с. КУЗЕМИН, ОХТИРСЬКОГО РАЙОНУ, СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У 1950-му році демобілізувався і вернувся до рідного села, не гаючи часу, взявся за навчання. Закінчив педагогічне училище, Харківський державний університет.

Працював вихователем у Куземинському спеціальному дитячому будинку, вчителем історії та директором школи - у селі Шабалтаєве Охтирського району Сумської області.

ХАРКІВ, 1958 РІК. ВСТУП ДО ХАРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

- В 1985 році вийшов на пенсію, маючи на той час двох доньок та чотирьох онуків. Одна з його доньок, закінчила історичний факультет Харківського університету, працює в краєзнавчому музеї міста Харкова. Друга мешкає у Москві.

ПІСЛЯВОЄННІ ЧАСИ

- З виходом на пенсію включився у ветеранський рух і з 1987 по 2005 рік працював головою первинної організації Куземинської сільської ради. За багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у розвиток ветеранського руху, патріотичне виховання молоді був відзначений Почесними грамотами Сумської обласної ради та Охтирської районної організації ветеранів України, Охтирської районної державної адміністрації. Був депутатом сільської ради, нагороджений грамотою, як кращий волонтер району. У 2005 році переїхав до міста Харкова.

ПІСЛЯВОЄННІ ЧАСИ

Сім'я Яценків, Василь Олексійович разом із жінкою та двома доньками, онуками

НАГОРОДИ ЗА ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

ДОРОГА ДОВЖИНОЮ В ЖИТТЯ

- Василь Олексійович був частим гостем у центрі дитячої та юнацької творчості № 3 Харківської міської ради, зустрічався з вихованцями гуртків, розповідав про буремні роки війни, вчив дітей бути патріотами своєї Вітчизни.

- З нагоди 90-річчя від дня народження Яценко Василю Олексійовичу у закладі 19.02.2015 року була організована церемонія привітання.

ПРИВІТАННЯ З НАГОДИ 90-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЯЩЕНКО ВАСИЛЮ ОЛЕКСІЙОВИЧУ

19.02.2015 року була організована
церемонія привітання.

ДОРОГА ДОВЖИНОЮ В ЖИТТЯ

- Протягом 2015 року у закладі було зібрано багато фотографій, записано спогадів ветерана II світової війни Яценка В.О. та за допомогою адміністрації центру дитячої та юнацької творчості № 3 оформлено стенд «Дорога довжиною в життя».
- Для вихованців гуртків постійно організовуються та проводяться екскурсії до стенду «Дорога довжиною у життя», під час яких їх ознайомлюють з бойовим та життєвим шляхом ветерана II Світової війни Яценко В.О.

ДОРОГА ДОВЖИНОЮ В ЖИТТЯ

На жаль, в 2019 році Яценко В.О. пішов із життя... Але пам'ять про його життя відображена в галереї пам'яті в закладі. Все це безпосередньо сприяє вивченню героїчних і трагічних подій II Світової війни з позиції об'єктивності та історичної правди, виховуванню молоді в ім'я миру, духовній єдності поколінь.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

